

ODNALEZIONO GRÓB JANA CIĄGLIŃSKIEGO

W tym roku mija 165. rocznica urodzin i 110. śmierci malarza **Jana Ciaglińskiego** (1858–1913), urodzonego w Warszawie, ucznia Wojciecha Gersona (1831–1901), a następnie studenta Cesarskiej **Akademii Sztuk Pięknych** w Sankt Petersburgu i przez ponad ćwierć wieku wykładowcy kilku szkół artystycznych, uważanego za prekursora rosyjskiego impresjonizmu. Był autorem licznych pejzaży oraz portretów wybitnych postaci ze świata artystycznego, przede wszystkim muzyków, m.in. Fryderyka Chopina (1810–1849). Zgodnie z ostatnią wolą malarza cała jego spuścizna artystyczna miała zostać przekazana do Polski. Dziś jego prace znajdują się w muzeach Polski (Warszawa, Kraków), Ukrainy (Lwów, Charków) i Rosji (Petersburg, Moskwa, Smoleńsk).

Grób Jana Ciaglińskiego (1858–1913) na Smoleńskim Cmentarzu Luterańskim w Petersburgu.
Fot. z 29 września 2021 r., autor Ewa Ziółkowska. © Ewa Ziółkowska

Jan Ciagliński zmarł w Petersburgu, gdzie przeżył blisko 35 lat. Pochowany został – jak wielu nieprawosławnych mieszkańców miasta nad Newą, także Polaków – na **Smoleńskim Cmentarzu Luterańskim**, tym samym, gdzie spoczywają członkowie rodziny **Kierbedziów**, badacz Syberii, lingwista Edward Piekarski (1858–1934) i inni. Przez długie lata sądzono, że mogiła Ciaglińskiego się nie zachowała, ponieważ miała

znajdować się w katolickiej części nekropolii, w znacznym stopniu zniszczonej w latach 80. XX wieku (po usunięciu nagrobków teren przeznaczono pod budowę remizy strażackiej). Jednakże wybitna badaczka biografii i dorobku twórczego malarza, **Maria Górenowicz**, autorka hasła o Ciąglińskim w naszej encyklopedii, wraz z gronem jej współpracowników związanych z Muzeum Rosyjskim nie dawała za wygraną. Co jakiś czas wznawiano poszukiwania, które nieoczekiwanie zakończyły się powodzeniem. Miejsce pochówku artysty udało się odnaleźć po prawej stronie od głównej alei, w kwaterze nr 13. Mogiła zachowała się tylko częściowo. Pozostało pozbawione krzyża obramowanie z szarego granitu z niemal niewidoczną wyrytą inskrypcją w języku polskim: „Jan Ciągliński *1858 +1913”.

Pomysł, by – po uzyskaniu stosownych zgód – nagrobek uzupełnić o krzyż, uczytelnić napis i obok umieścić tabliczkę informacyjną, jak na razie pozostaje w sferze planów.

Ewa Ziółkowska

Była dyrektor Instytutu Polskiego
w Sankt Petersburgu

Mogiła Jana Ciąglińskiego (1858–1913) na Smoleńskim Cmentarzu Luterańskim w Petersburgu.
Fot. z 21 lutego 2022 r., autor Ewa Ziółkowska. © Ewa Ziółkowska